

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tal-11 ta' Lulju, 2012

Avviz Numru. 25/2012

Vincent Chetcuti

vs

Michael Chetcuti

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ipprezentat mir-rikorrenti nhar l-ghoxrin (20) ta' Jannar, 2012 fejn talab lil din il-Qorti tordna li jigu ritornati s-segwenti mobbli u cioe' 1) Salib kurcifiss, 2) Statwa tad-Duluri, 3) Statwa tar-Redentur, 4) Statwa tal-Kuncizzjoni bil-bradella, 5) Heater, 6) Washing machine, 7) Gwardarobba, 8) Sett tal-Kotba; liema mobbli huma proprjeta' ta' l-attur u li l-konvenut huwa qiegħed ingustament jirrifjuta li jirritornalu. Fl-eventwalita' li dawn il-mobbli ma jigux ritornati il-konvenut għandu jigi kkundannat iħallas l-valur tagħhom.

Bl-ispejjez u bl-imghax u l-konvenut ingunt in subizzjoni.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-ammont mitlub ma jeccedix l-elf u hames mitt Ewro (€1,500).

Rat ir-risposta tal-konvenut Michael Chetcuti fejn eccepixxa is-segwenti:

“Illi preliminarjament l-esponenti jeccepixxi l-inkompetenza ta' din il-Qorti.

Illi rigward il-mertu tal-kawza, l-esponenti jirrileva li l-oggetti imsemmija mill-attur mhux kollha jinsabu fil-pussess ta' l-esponent u fost dawk l-oggetti li huwa qatt ma kellu fil-pussess tieghu huma l-heater u s-sett tal-kotba.

Illi l-gwardarobba imsemmija hija proprjeta ta' l-esponenti.

Illi rigward il-kumplament ta' l-oggetti imsemmija l-esponent jirrileva li dawn l-effetti nghataw mill-attur bhala rigal u li qatt ma esprima li huwa jrid xi hlas taghhom.”

Rat in-nota ta' Vincent Chetcuti ipprezentata fl-4 ta' Mejju, 2012 minn Dr Ludvic Caruana li permezz taghha esebixxa hames affidavits.

Rat l-affidavit ta' Vincent Chetcuti immarkat bhala **DOK VC** fejn fih spjega illi sas-sena 2010 huwa kien jghix wahdu f'terran gewwa Marsascale u fuqu kien joqghod huh Victor. F'Dicembru 2010 huwa kien waqa' fid-dar tieghu u kellu bzonn il-kura, u l-ghada huh Victor qallu li kien ftiehem ma' huh l-iehor Michael, il-konvenut, biex Vincent imur jghix mieghu minhabba li kellu bzonn l-ghajnuna, bil-patt u l-kundizzjoni illi jhallsu erba' mitt ewro (€400) fix-xahar. F'dawk il-granet kellu bzonn jaghmel operazzjoni, u b'hekk wara li hareg mill-isptar mar joqghod ghand Michael. Jghid li malli dahal ghand Michael, il-mara ta' huh, Joyce, bdiet titolbu l-kotba tal-bank u l-cashlink, u l-attur tahomlha. Ma' dawn kellu wkoll xi dokumenti ta' shares tal-Corinthia Group. L-ghada Michael mar fil-post tal-attur f'Marsascale u gab xi affarijiet li kellu hemmhekk, fosthom washing machine, tromba, erbgha statwi u kurcifiss. Zied jghid li waqt li kien qed jghix ghandu kien

anka xtara gwardarobba biex izomm l-affarijiet tieghu fiha. Qal li dam jghix ghand huh erba' xhur u nofs u f'dan il-perjodu qal li kien ihossu issikat ghaliex il-mara ta' huh kienet dejjem issemmilu t-telefonati li jaghmel, u toqghodlu ghassa meta jigi jarah xi hadd.

Darba minnhom ircieva karta mill-bank u Joyce riedet tkun taf fejn kienu l-flus li gibed skond l-imsemmija fil-karta, u akkuzatu li qed jaghti xi flus lin-neputija Josianne. X'hin huh Michael sema' l-ghajjat qallu biex jigbor hwejgu u jitlaq 'il barra ghaliex ma riedx inkwiet fil-familja. Gew ghalih huh Anthony u n-neputija Josianne u haduh lura Marsascale. Peress li kellu bzonn l-ghajnuna minhabba l-operazzjoni, huh Anthony offrielu li joqghod ghandu sakemm isib dar tal-anzjani li tospitah. Cempel lil huh biex itih wahda mill-istatwi, tal-Kuncizzjoni, u wegbitu Joyce li qaltlu li m'ghandux ghalfejn ihabbel rasu fuqha ghaliex fejn qieghda hi ikkultivata. Baqa' jinsisti li jridha izda l-istatwa qatt ma waslet ghandu, b'hekk iddecieda li jiehu passi legali fir-regward.

Darba minnhom huh Michael hadu ghand in-Nutar Dr. Anthony Lia f'Haz-Zabbar flimkien mat-tifla tieghu Lorraine biex jaghmel il-kuntratt tal-post taghha f'Haz-Zabbar. Dak il-hin ipproponielu biex jaghmillu testment bil-lest, u l-attur inhasad b'dan id-diskors. Huh qallu biex jikteb il-post tieghu fuq bintu Lorraine, u l-attur hass li ma kellux ghazla ohra minhabba li kien qed jghix ghandu u ried l-ghajnuna tieghu. In-nutar assigurah li hadd ma seta' jiehu xejn qabel ma jmut, u li t-testment seta' jbiddu meta jrid. Fuq din l-assigurazzjoni, Vincent halla l-post lil Lorraine, izda kellu f'mohhu li l'quddiem jerga' jbiddu kif xtaq hu. Waqt l-iskrittura tal-kuntratt, in-nutar irrepeta kemm 'il darba illi l-ahjar jaghmlu l-post b'donazzjoni biex jiffrankaw li jhallsu l-bolol. L-attur ma kienx ippreparat li jaghmel la testmenti u lanqas kuntratti ghaliex ma kienx jaf x'kien qed jigri u hassu mifxul. In-nutar qralu l-kontenut tal-iskrittura bil-ghagla, u ma spjegalux sew it-termini b'mod li ma fehemx li kien qed isir dan it-trasferiment tal-post. L-attur iffirma l-kuntratt avolja ma kienx jaf ezatt x'fih.

Aktar tard sar jaf illi dak li sar ghand in-Nutar Lia kien donazzjoni tal-post, u mhux testment. Ikkuntattja lill-avukat tieghu u min-naha tieghu baghtilhom xi korrespondenza. Michael u martu qatt ma tkellmu, la meta rcevev din il-korrespondenza, u lanqas lilu personali dwar il-kuntratt. Qal li l-unika darba li rahom kien il-home, fejn Michael qallu li l-post ghadu tieghu u li meta jrid jista' jerga' jmur jorqod hemmhekk, u li seta' jcampillu meta ried ghal xi ghajnuna bhal perezempju biex jinhasel, izda l-attur wiegbu li kellu bizzejjed ghajnuna fid-dar tal-anzjani. Dakinhar qabel telaq, Michael qallu biex ihallih kwiet ghax kien qed ikissirlu l-familja. L-attur qallu li ma ried jifred xejn u minn dak li inghad m'hemm xejn, b'referenza ghat-testment peress li sa dak iz-zmien kien ghadu jahseb li dak li kien ghamel ghand in-nutar kien biss testment u mhux kuntratt.

Rat l-affidavit ta' Josianne Mallia immarkat bhala **DOK JM** fejn qalet illi hija tigi n-neputija tal-attur Vincent Chetcuti u li tlett darbiet fil-gimgha kienet tmur il-post tieghu biex tnaddafu u tehodlu hsieb id-dar. Irrakkontat li nhar it-18 ta' Dicembru, 2010 iz-ziju kien cempel lil missierha Anthony ghaliex kellu bzonn l-ghajnuna minhabba l-incident li kellu fid-dar tieghu. Anthony ried jiehd u l-isptar izda l-attur insista li jibqa' d-dar, u l-ghada filghodu marru hi, missierha u huha biex jarawh u haduh St. James Hospital ghaliex stqarr li kien mugugh. Mir-rizultat li hargu, it-tobba qalulu li kellu bzonn operazzjoni, u li l-ahjar ma jghix wahdu, w ghalhekk mar jghix ghand huh l-iehor Michael u bhala hlas kien ser itih €400 fix-xahar. Saret l-operazzjoni f' Mater Dei u minn hemmhekk haduh mall-ewwel ghand Michael fejn il-mara tieghu bdiet tghajjat quddiem il-familja kollha li trid il-Cashlink tieghu u l-kotba tal-bank. Qaltilhom li la kien sejjer jghix magghom, kull ma kellu ried imur hemm mieghu. Marru fid-dar ta' Vincent f'Marsascala biex jigbrulu hwejgu, u hadulu wkoll komodina u television. Josianne qalet li ta' spiss kienet tmur tarah ghand Michael u zzid tghid li l-istatwi tieghu kienu wkoll fil-kamra li kien qed juza ghand Michael. Il-mara ta' Michael qaltilha wkoll illi l-washing machine taz-ziju Vincent kienet nizzlitha d-dar taghha biex tuzaghha meta tahsillu hwejgu.

Spjegat kif iz-ziju Vincent kien xtara gwardarobba biex izomm l-affarijiet tieghu fiha, u meta mar joqghod fid-dar tal-anzjani, din il-gwardarobba baqghet ghand Michael. Iz-ziju Michael urieha folder li fih kien izomm il-kotba tal-bank u xi dokumenti ta' xi shares li kellu Vincent mal-Corinthia Group u li kien ser ipoggihom f'din il-gwardarobba.

Xi hames xhur wara cemplihom Michael u qalilhom li ried ikellimhom. Kien hemm hafna ghajjat gej mill-mara ta' Michael, Joyce, u bdiet tghid 'Jew jien, jew hu hawn gew', b'referenza ghaz-ziju Vincent. Biex jevita l-inkwiet ta' martu, Michael talab lill-attur biex jerga' jmur lura f'postu f'Marsascala, u li l-ghada kien ser jehodlu lura l-affarijiet personali tieghu. Josianne u missierha haduh izda z-ziju ma riedx jghix wahdu u wera x-xewqa li jmur jghix f'dar tal-anzjani, u b'hekk bdew proceduri biex jidhol residenti fil-home tal-Isla u fil-fatt, wara hmistax-il gurnata, kien mar jghix hemmhekk ghal kollox, fejn ghadu hemm sal-gurnata tal-lum.

Rat l-affidavit ta' Joseph Chetcuti immarkat bhala **DOK JC** fejn fih qal li meta huh Vincent, l-attur, kellu l-incident, huh l-iehor Michael avvicinah u staqsieh jekk kinetx problema ghalih jekk Vincent imur jghix ghandu bi hlas ta' €400 fix-xahar. Joseph ma oggezzjonax ghal dan, anzi qallu illi jekk ried seta' jtieh il-pensjoni kollha basta ma jiccajtax mal-post li kellu. Din irrepetiehielu erba' darbiet u kull darba qallu li la kien ser jithallas ma kellux x'jambih il-post. Fil-frattemp, Michael beda jgorr xi affarijiet personali ta' Vincent lejn id-dar tieghu fosthom washing machine, gwardarobba u statwa tal-Madonna. Waqt li huh Vincent kien qed jghix ghand Michael u martu, dawn ta' spiss kienu jxewxuh kontra huh l-iehor Anthony u bintu Josianne. Kienu jghidulu li qed jigbdu l-flus ta' Vincent. Joseph qal dan lil hutu l-ohrajn u minn hemm spickaw ma jitkellmux u minn dak iz-zmien beda jsir kollox minn taht.

Meta huh Vincent mar joqghod fid-dar tal-anzjani, Anthony kien ghamel ricerka u sab kuntratt li juri li d-dar tal-attur kienet giet mghoddija b'donazzjoni lit-tifla ta' Michael, Lorraine. Qal li Anthony ghaddielu kopja ta' dan il-kuntratt.

Rat l-Affidavit ta' Piju Galea immarkat bhala **DOK PG** fejn qal illi Vincent jigi f'hu l-mara tieghu u wara z-zwieg, hu u martu kienu marru jghixu fid-dar tal-genituri taghha fejn kien jghix anke Vincent. Meta l-genituri taghom mietu, hu u martu baqghu jghixu fl-istess dar flimkien ma' Vincent ghal xi perjodu ta' tletin sena, ghalkemm fis-sajf Vincent kien imur jghix wahdu go post f'Marsascala.

Qal li lil Vincent minn dejjem jafu bniedem dilettant tal-istatwi, u li id-diversi statwi li kellu kien jiehu hsiebhom b'ghozza kbira u dejjem imzejnin. Jiftakar li fosthom kellu statwa tal-Kuncizzjoni, kurcifiss, statwa tad-Duluri, u ohra tar-Redentur.

F'certu perjodu huwa ddecieda li jghix Marsascala ghal dejjem u kien talbu jnizzillu dawn l-istatwi fil-post li kellu hemmhekk. Jghid li dakinhar tal-incident, filghodu kien mar izuru u ra b'ghajnejh li l-istatwi kienu ghadhom hemmhekk.

Rat l-affidavit ta' Anthony Chetcuti immarkat bhala **DOK AC** fejn spjega illi meta Vincent kellu l-incident u ghamel l-operazzjoni, kien mar joqghod ghand huh Michael u l-mara tieghu biex jiehdu hsiebu. Peress li Vincent accetta li jmur joqghod ghandhom, huh Michael trasferilu xi affarijiet personali tieghu ghal gor-residenza tieghu gewwa Bormla u Vincent dam jghix ghandhom madwar erba' xhur. Wara dan il-perjodu, kellhom disgwit fuq xi flus u Michael keccieh mid-dar bil-konsegwenza li mar joqghod ghand Anthony ghal hmistax-il gurnata sakemm sar residenti f'dar tal-anzjani gewwa l-Isla, fejn ghadu hemm sal-gurnata tal-lum. Wara xi zmien, sar jaf illi kien qed jinghad kliem kontra tieghu da parti ta' Michael u martu, fis-sens illi Anthony u bintu Josianne Mallia kienu qed ibabsu ma' xi flus tal-attur Vincent.

F'dak il-punt, Anthony ghamel xi ricerki u rrizulta illi li sar kuntratt li permezz tieghu Vincent kien ittrasferixxa l-post ta' Marsascala fuq bint Michael, Lorraine Chetcuti, b'donazzjoni. Kif sar jaf dan, mar ikellem mill-ewwel lil huh

Kopja Informali ta' Sentenza

Vincent, fejn dan stqarr illi hu kien minghalih li sar testament, u mhux kuntratt ta' donazzjoni.

Semghet lil-partijiet jitrattaw il-kawza nhar l-20 ta' Gunju 2012 limitatament dwar l-ewwel eccezzjoni u cioe' dwar jekk din il-Qorti hix kompetenti sabiex tiddeciedi din il-kawza u f'din l-istess seduta l-Qorti giet awtorizzata tghaddi ghas-sentenza preliminari dwar l-kompetenza o meno tal-azzjoni.

Ikkunsidrat:

Fis-sentenza moghtija mill-Qorti ta' l-Appell fl-ismijiet **;Vicky Coleiro et vs Michael Grech** ; deciza nhar l-10 ta' April 2003 gie ritenut illi:

'biex tigi fissata n-natura vera ta' l-azzjoni li tigi ezercitata wiehed irid ihares mhux tant lejn il-kliem imma lejn dak illi sostanzjalment ikun gie mitlub fic-citazzjoni jigifieri l-fondament u l-oggett tal-pretensjoni fiha dedotta.' (**'Generoso Cutajar vs Emmanuele Cutajar'** PA deciza 22 ta' Ottubru 1953, **'George Muscat vs Carmelo Zammit'** PA deciza 26 ta' April 1961.)

Tajjeb li jigi precizat ukoll li *'kompetenza ma tiddependix bilfors u unikament mit-talba tal-attur imma tista' tiddependi ukoll fejn ikun il-kaz mill-eccezzjoni tal-konvenut'* (**'Oscar Busuttil noe vs Giuseppe Camilleri noe'** PA deciza 2 ta' Gunju 1952, **'Margherita Rizzo vs Edgar Zahra'** Appell Sede Inferjuri 10 ta' Jannar 1953 u **'Anthony Zammit vs Joseph Ellul noe'** Appell Sede Inferjuri 31 ta' Lulju 1966).

In vista tal-insenjament suespost jinghad bla tlaqliq li hu l-att promotur kif intavolat, it-talbiet u l-premessi taghhom li jiffirmaw il-parametri li fihom il-Qorti ghandha tezercita l-gurisdizzjoni taghha u li allura jiddeterminaw il-kompetenza taghha (vide **'Frankie Refalo noe -vs- Jason Azzopardi et'**, Appell, 7 ta' Ottubru 1997 u is-sentenza moghtija fis-27 ta' Marzu 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fl-ismijiet **'Woodline Ltd vs Forsite Design & Project Management Services Ltd'**) li jfisser

allura illi l-Qorti adita ghandha doverosament tezamina jekk fil-kaz de quo, t-talbiet u l-premessi jaqghux jew le fil-kompetenza taghha u appuntu taht l-Artikolu 47 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi ma dan pero' irid jigi kkunsidrat fl-ambitu tal-Artikolu 753 (2) li jiddisponi li *“meta t-talba hija maghmula biex issostni jew tattakka obbligazzjoni, il-valur jigi determinat mis-somma kollha tal-obbligazzjoni”*.

Illi hekk fil-kawza fl-ismijiet '**Anthony Zammit vs Joseph Ellul nomine**' (A.I. (J.S.P) 31 ta' Lulju 1996) gie deciz illi:

“Il-kompetenza ma tiddependix bil-fors u unikament mit-talba tal-attur imma tista' tiddependi ukoll, fejn ikun il-kaz, mill-eccezzjoni tal-konvenut (Vol. XXXVII.II.454). Jista' jigri infatti illi ghalkemm l-azzjoni inizjalment kienet ta' kompetenza tal-Qorti Inferjuri (billi it-talba hija ghall-hlas ta' somma determinata entro il-kompetenza taghha) din tigi ezawtorata “ope exceptionis” bl-impunjazjoni ta' l-obbligazzjoni principali (Vol. XXXVII C.I.512). Dan jista' jigri billi il-Qorti tigi necessarjament moghtija u bhala parti mill-process biex tiggudika it-talba quddiemha li tikkonsidra u tiddeciedi obbligazzjoni bejn il-kontendenti li teccedi il-kompetenza taghha. Dan ifisser illi f'kazijiet simili il-kompetenza tal-Qorti hija finalment determinata mill-indoli tal-obbligazzjoni in relazzjoni mal-obbligat”.

Il-Gurisdizzjoni tal-Qorti tal-Magistrati ta' Malta Sede Inferjuri hija naxxenti mill-Artikolu 47 tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jiddisponi s-segwenti:

Artikolu 47. (1) *“Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta) Magistrat wiehed jippresjedi, u dik il-qorti, bhala qorti tal-ewwel grad tisma' u tiddeciedi l-pretensjonijiet kollha sa l-ammont ta' ħdax-il elf sitt mija u sitta u erbgħin Ewro u sebgha u tmenin ċenteżmu (11,646.87), kontra persuni li joqogħdu, jew li għandhom ir-residenza tagħhom ordinarja, f'parti tal-Gżira ta' Malta.*

(2) Dik il-qorti tiddeċiedi wkoll il-kawżi l-oħra kollha li l-ligi espressament tħalli għaliha.

(3) Izda l-kawżi li fihom jidhlu kwistjonijiet dwar il-proprjetà ta' beni immobbli, jew li għandhom x'jaqsmu ma' servitujiet, piżijiet jew drittijiet oħra mgħaqqdin mal-beni immobbli, inkluża kull talba għal żgumbrament jew tkeċċija minn beni immobbli kemm urbani kif ukoll rurali, mikrija jew okkupati minn persuni li joqgħodu jew li għandhom l-abitazzjoni ordinarja tagħhom fil-limiti tal-ġurisdizzjoni ta' dik il-qorti, ma jidhlux fil-kompetenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) indipendentement mill-valur tat-talba.”

Issa minn ezami tat-talba attrici jirrizulta li l-attur qed jitlob lill-konvenut jirritorna diversi oggetti hemm imsemmija firrikors promotur liema oggetti huwa jikkontendi li huma proprjeta' tieghu, u liema oggetti għandhom valur li ma jeccedix elf u hames mitt Ewro (€1,500). Illi għalhekk tali talba zgur li taqa' fil-parametri tas-sub inciz (1) u cioe' pretensjonijiet li l-valur tagħha ma jeccedix l-ammont ta' ħdax-il elf, sitt mija u sitta u erbgħin Ewro u sebgħa u tmenin ċenteżmu (11,646.87).

Din il-Qorti ma tistax tifhem kif il-konvenut ta eccezzjoni ta' din in-natura meta il-Ligi hija daqshekk cara fuq il-kompetenza tal-Qrati tal-Maġistrati u meta il-pretensjoni tal-attur hija univoka u cioe' li mhix marbuta ma' proprjeta' immobbli izda hija indirizzata lejn ritorn ta' oggetti li l-valur tagħhom ma jeccedix is-somma ta' elf u hames mitt Ewro (€1,500).

Għalhekk in vista tas-suespost, il-Qorti qeghda tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut u dan a spejjez tieghu u tordna il-prosegwiment tal-kawza.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----